

בבית הדין להגבלים עסקיים
בבית המשפט המחוזי בירושלים

מונ' 1/96

בפני : כב' השופט יהונתן עדיאל - משנה לאב"ד
עו"ד ורדה לוסטהויז - חברה
מר שלום פורים - חבר

בענין: הממונה על הגבלים עסקיים

ע"י ב"כ, עוה"ד מרשות ההגבלים העסקיים

המבקש

- נ ג ד -

תנובה מרכז שיתופי לשווק

תוצרת חקלאית בישראל בע"מ

המשיבה

פ ס ק - ד י נ

לאחר שעיינו בבקשת הממונה ובהודעת הצדדים מיום 26.11.96, שבה הודיעו על הסכמתם למתן הוראות בנוסח מוסכם, הננו מורים בזה ל"תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ" לנהוג בהתאם להוראות המפורטות בנספח א' להודעה דלעיל.

ניתן היום, 9.1.97, בהעדר הצדדים.

מר שלום פורים
חבר

עו"ד ורדה לוסטהויז
חברה

י' עדיאל, שופט
משנה לאב ביה"ד

בית המשפט המחוזי בירושלים
אני מודיע
שהעתק זה נכנס לאגף המקור

נספח א' - ההוראות המבוקשות

I. הגדרות

תנובה - "תנובה מרכז לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ", "תעשיות מזון תנובה בע"מ", וכן כל חברת בת שלהן או תאגיד שאחת מהן או שתיהן ביחד שולטות בו.

חו"ת - חלב ותוצרת חלב. אם בעתיד תצומצם הכרזת הממונה על תנובה כמונופולין לתחומים מסויימים בתוך ענף החו"ת, תחולנה הוראות אלה רק לגבי אותם התחומים.

חו"ת מתחרה - חו"ת שאינו מתוצרת תנובה ואינו משווק באמצעות תנובה.

רכישת מוצר חו"ת מתחרה - לרבות כל הקשור ברכישתו, אחזקתו, מכירתו, והצעתו למכירה.

לקוח - למעט מפיץ או מחלק (שכיר או עצמאי) של תוצרת חו"ת של תנובה.

לקוחות דומים - לקוחות הדומים במאפיינים הבאים או אחרים: היקף דומה של רכישות חו"ת מתנובה; מיקום הלקוח; תנאי אספקה; יכולת התצוגה, האחסנה והקירור של הלקוח ואיכותם; מגוון מוצרי חו"ת הנרכש על ידי הלקוח - ככל שהם רלוונטיים לעניין. חנויות "תנובה מרקט - מן הקיבוץ והמושב" לא תחשבנה לקוחות דומים לצורך הוראות אלה.

מחיר אפקטיבי - המחיר שבו תנובה מוכרת מוצר חו"ת לאחר ניכוי הנחות והטבות אחרות.

מפיץ - מי שמפיץ מוצרי חו"ת של תנובה שאין בינו לבין תנובה יחסי עובד - מעביד, והוא קונה מוצרי חו"ת מתנובה על חשבונו ומוכר אותם.

מונחים שאינם מוגדרים בהוראות אלה יהיה מובנם כהגדרתם בחוק ההגבלים העסקיים.

II. איסור סירוב לספק חו"ת והתניית אספקה

א. לא תסרב תנובה סירוב בלתי סביר לספק מוצר חו"ת.

ב. לא תתנה תנובה את אספקתו של מוצר חו"ת ברכישת מוצר אחר או באי רכישת מוצר חו"ת מתחרה.

III. איסור על ענישה

תנובה לא תעניש לקוח ולא תאיים להענישו, בין באורח חד פעמי ובין בדרך קבע - לרבות על ידי אי אספקת מוצר בהתאם להזמנת הלקוח, או בהתאם לנוהג או הבנה הקיימים בין תנובה לבינו; שינוי לרעה של מחיר, אשראי, מועדי אספקה או תנאי אספקה אחר; פגיעה בעסקו של הלקוח, במוניטין שלו או

בלקוחותיו; או העמדתו במצב נחות לעומת מתחרה שלו - בשל רכישת חו"ת מתחרה על ידו, לרבות כשהדברים מכוונים כנגד רכישת מוצר מסויים של חו"ת מתחרה.

IV. איסור אפלייה לרעה בשל רכישת חו"ת מתחרה

א. תנובה לא תפלה לקוח לרעה בשל רכישת מוצר חו"ת מתחרה על ידו - לרבות בדרך של סטייה לרעתו מנוהג המקובל אצל תנובה לגבי לקוחות דומים, או אי הענקתה של הטבה, הניתנת ללקוחות דומים; והכל בין באורח חד-פעמי ובין בדרך קבע; בין בפועל ובין באיום; ובין אם פעולת האפלייה נעשית בתחום של חו"ת ובין אם בתחום אחר שבו עוסקת תנובה - ולרבות כשהדברים מכוונים כנגד רכישת מוצר מסויים של חו"ת מתחרה.

ב. אין באמור בסעיף קטן א' כדי למנוע מתנובה להעניק ללקוחותיה הנחות שונות בהתאם למו"מ שניהלה עמם, ובכלל זה רשאית תנובה להציע הנחות שונות על מנת להתחרות מול מתחריה.

V. איסור רכישת בלעדיות

א. תנובה לא תבקש ולא תקבל מלקוח התחייבות לרכוש מוצרי חו"ת מתנובה באופן בלעדי, או להמנע מרכישת מוצר חו"ת מתחרה, והיא לא תציע ולא תעניק ללקוח כל הטבה או שיפור כתמורה להתחייבות כאמור, אולם לקוח רשאי לרכוש על פי שיקול דעתו את כל תצורות החו"ת שלו מתנובה.

ב. גם אם המושג של "בלעדיות" אינו נזכר במפורש, לא תציע תנובה ללקוח הנחות והטבות המותנות בגידול בהיקף הרכישות של אותו לקוח, או במימוש "פוטנציאל" הרכישה של הלקוח, או בהשגת "יעדים" בהיקף הרכישות של הלקוח וכדומה, במטרה לגרום לכך, שהלקוח יפסיק לרכוש מוצרי חו"ת מתחרה.

VI. איסור פגיעה במתחרים

א. לא תנקוט תנובה בצעדים (לרבות מכירה במחיר אפקטיבי שהוא מתחת לעלות המשתנה) במטרה לסלק מתחרה, או לפגוע ביכולתו להתחרות מול תנובה, או להרתיע אותו מלהתחרות מול תנובה. סעיף זה אינו אוסר על תנובה קידום מכירות חו"ת מתוצרתה באמצעות שיפור באיכות המוצר והשירות, התייעלות, פרסום, מחקר ופיתוח וכדומה.

ב. אם תציע תנובה הנחה או הטבה המותנית בגידול בהיקף הרכישות ממנה - אזי, לצורך הבירור אם המחיר האפקטיבי הינו מתחת לעלות, תיוחס כל ההנחה או ההטבה לכמות הגידול, גם אם היא מוגדרת כהנחה על מלוא היקף הרכישות. לדוגמא, אם תציע תנובה הנחה נוספת של 5% על מלוא היקף הרכישות של מוצרי חו"ת בתנאי של גידול של 10% בהיקף הרכישות, תיחשב ההנחה כהנחה של 55% על הגידול של 10%, ולא כהנחה של 5% על 100% מהרכישות.

ג. לא תעשה תנובה שימוש במעמדה בתחום החו"ת במטרה לסלק מתחרה מתחום אחר או להשיג יתרון מול מתחרים בתחום אחר.

VII. הנחות ואשראי

מבלי לגרוע מכלליות האיסורים דלעיל:

א. מתן הנחות, אשראי וכן כל הטבה ללקוחות בקשר עם רכישותיהם של מוצרי חו"ת מתנובה ייעשה מסיבות ענייניות בלבד, ובדרך שלא ישמש להפליית לקוח לרעה בשל רכישת מוצרי חו"ת מתחרה, אולם רשאית תנובה לתת ללקוח הנחות זהות לאלה הניתנות לו על ידי מתחריה.

ב. רכישות של מוצרי תנובה אשר אינם מוצרי חו"ת על ידי לקוח לא תשמשה בסיס, ולא תובאנה בחשבון, בקביעת הנחה, אשראי או הטבה אחרת ברכישותיו של מוצרי חו"ת מתנובה, וכן ההיפך.

ג. הוראות אלה תחולנה הן על תנאים קבועים למכירת מוצרי חו"ת על ידי תנובה והן על מבצעים מיוחדים.

VIII. אספקה

מבלי לגרוע מכלליות האיסורים דלעיל, תנאי האספקה של מוצרי חו"ת ללקוח, לרבות ימי אספקה ושעות אספקה, ייקבעו על פי קריטריונים ענייניים בלבד, ובדרך שלא ישמשו להפלייתם לרעה של לקוחות אשר רוכשים מוצרי חו"ת מתחרה.

IX. החזרת מוצרים

מבלי לגרוע מכלליות האיסורים דלעיל, תקבע תנובה מדיניות לכל לקוחותיה לעניין קבלה בחזרה של מוצרי חו"ת פגומים או מוצרי חו"ת אשר המועד האחרון לשיווקם חלף, על בסיס שיקולים ענייניים בלבד, והמדיניות תיושם באופן שלא ישמש להפלייתם לרעה של לקוחות אשר רוכשים מוצרי חו"ת מתחרה.

X. הבטחת קיום הוראות אלה

א. תנובה תפעל לקיומן של הוראות אלה על ידי מנהליה ועובדיה והיא תנקוט לשם כך בכל האמצעים הסבירים.

ב. תנובה תנקוט בכל האמצעים הסבירים כדי להבטיח את קיומן של הוראות אלה על ידי מחלקי תוצרת חו"ת של תנובה שאין בינם לבין תנובה יחסי עובד-מעביד. תנובה תבהיר למחלקיה כי אי קיום הנחיות

תנובה בקשר לקיום ההוראות, יהיה שיקול כבד משקל בעת חידוש, עידכון או המשך החוזה אתם. במקרה של תלונות חוזרות ונשנות של לקוח תנובה בהתייחס למחלק מסויים, שקיים יסוד סביר להסיק שהן מבוססות, תפעל תנובה להעברת הלקוח אל מחלק אחר. על אף האמור בסעיף זה, תנובה לא תהיה אחראית לפיקוח על המחירים אותם גובים המפיצים, או על ההנחות או ההטבות שהם נותנים ללקוחות תנובה, אולם תנובה לא תמכור מוצרי חו"ת למפיצים במחיר אפקטיבי שהוא מתחת לעלות המשתנה.

ג. תנובה תאמץ תוכנית פנימית שמטרתה הבטחת קיומן של הוראות אלה והוראות פרק ד' לחוק ההגבלים העסקיים. להשגת מטרה זו תסדיר התוכנית נושאים שונים לרבות, מתן תדריך הולם למנהלים, עובדי שיווק ומחלקים באשר לחובות החלות על תנובה; הבהרת החשיבות המיוחדת להתנהגות על פי ההוראות; קביעת נוהל לאישור הנחות; תיעוד נאות ושמירת מסמכים לתקופה ממושכת, הכל כפי שייקבע לאחר התייעצות עם מומחה; מינוי המבקר הפנימי של תנובה שיפקח על ביצוע התכנית וישמש כתובת לפניות ותלונות בנושאים המוסדרים בהוראות.

בתוך 90 יום מיום מתן הוראות אלה, תעביר תנובה העתק של התכנית לידי הממונה; כן תעביר תנובה לידי הממונה העתק של כל עדכון או תוספת לתכנית. הממונה יהיה רשאי להעיר הערות, ובמקרה של חילוקי דעות בין הממונה לבין תנובה, יכריע בית הדין על פי פנייה של אחד מהם.

ד. אין באימוץ תוכנית, בקיומה או בהתייעצות עם הממונה בקשר אליה, כדי לגרוע מאחריותה של תנובה על פי הוראות אלה.

ה. הוראות אלה תכנסנה לתוקף עם נתינתן, וכניסתן לתוקף לא תתעכב בשל הכנת התכנית והגשתה.

XI. הודעה ללקוחות תנובה

תנובה תעביר ללקוחותיה באמצעות הדואר הודעה כי הושגה הסכמה בינה לבין הממונה על הסדרת פעילותה בשוק מוצרי החלב בו היא בעל מונופולין וכי הסכמה זו הועברה לבית הדין למתן הוראות על פיה. תנובה תציין בהודעה כי כתמיד היא אמונה על התחרות ההוגנת, אשר במסגרתה רשאי לקוח לרכוש את המוצרים האיכותיים והמיטיבים עמו ביותר על פי שקול דעתו. בהודעה ימסר כי ההוראות מצויות במשרד מבקר הפנים של תנובה, מר ישראל וגנר, ברחוב דניאל פריש 3 בתל-אביב (טל. 03-6932711; פקס. 03-6932731) ופתוחות לעיון בכל יום עסקים (למעט ערבי חג וימי ששי) בין השעות 10-16, ותלונות ניתן להפנות אליו. הודעה זו תועבר ללקוחות בתוך 30 יום מיום מתן תוקף להוראות על ידי בית הדין.

תנובה תגיש את נוסח ההודעה לממונה לפני משלוחה, והממונה יהיה רשאי להעיר הערות לנוסח זה.

XII. שמירת דינים

אין בהוראות אלה כדי לגרוע מחובות תנובה על פי כל דין.